

19. Odpoveď ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
L. Jahnátka na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky M. Hubu vo
veci viacerých otázok v súvislosti s efektívnym využívaním zdrojov

Ministerstvo pôdohospodárstva
a rozvoja vidieka Slovenskej republiky

Ľubomír Jahnátek
minister

SEKRETARIÁT PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY		
Dátum zaevidovania: 21-09-2012		
Číslo spisu: PRED-653/2012		
Listy: 1/4	Prílohy:	
RZ	ZH	LU

Bratislava 18. septembra 2012
Číslo: 621/2012-100

Vážený pán poslanec,

dňa 20. augusta 2012 mi bola doručená Vaša interpelácia. K otázkam, s ktorými ste sa na mňa obrátili, uvádzam nasledovné:

Otázka č. 1: Ste presvedčený, že vo všetkých organizáciách Vášho rezortu sa hospodári skutočne efektívne?

Otázka efektívnosti hospodárenia organizácií v rezorte pôdohospodárstva a rozvoja vidieka je v súčasnosti predmetom podrobnej a komplexnej analýzy. Zatiaľ mám za to, že rezervy v hospodárení väčšiny organizácií rezortu existujú. Otázkou však zostáva nastavenie ich fungovania tak, aby nedošlo k ohrozeniu plnenia ich základných funkcií. Organizácie sú nútené hospodáriť efektívne, predovšetkým z dôvodu postupného znižovania prostriedkov zo štátneho rozpočtu, ktoré sú každoročne znižované o cca 5 %.

Ako príklad uvádzam Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva Bratislava, ktorý v priebehu roka 2011 prijal opatrenia vo forme zníženia stavu pracovníkov v počte 14. Ďalšie opatrenia boli zamerané na zníženie bežných výdavkov na prevádzkovú činnosť, ako zníženie poistného na motorové vozidlá, zníženie nákladov na vývoz odpadu zavedením ekologických zberných nádob, zníženie provízie za služby spojené so zabezpečením stravovania zamestnancov a pod.. Využitím metódy verejného obstarávania (formou verejnej súťaže) a výberom najoptimálnejšieho dodávateľa, sa znížili náklady spojené so zberom údajov a ich spracovaním v rámci odbornej pomoci pre ministerstvo - úloha: „Prevádzka a aktualizácia Informačnej siete poľnohospodárskeho účtovníctva v SR“, ktorá vyplýva z legislatívy EÚ.

Z dôvodov šetrenia boli v roku 2011 v Múzeu vo Svätom Antone znížené platy všetkých zamestnancov o 10 %, pričom priemerná mzda zamestnanca je v súčasnosti 569,10 Eur. Rovnako v oblasti bežných výdavkov na prevádzku nie je dostatok finančných prostriedkov na základné potreby kultúrno-spoločenskej ustanovizne. Okrem iného, už asi sedem rokov nie je v zimnom období v expozíciách múzea zabezpečované ani základné temperovanie, čo spôsobuje nielen nespokojnosť návštevníkov, ale najmä poškodzovanie vzácných zbierkových predmetov, čo je už na hranici základnej existencie organizácie.

Otázka č. 2: Aký je Váš názor na skutočnosti uvedené pod bodmi 1 až 4.

Zvyšovanie objemu vyťaženého dreva v uplynulých rokoch nemožno v žiadnom prípade považovať za „drancovanie lesov“ na úkor ostatných, mimoprodukčných funkcií lesov. Zo štruktúry ťažby dreva, kedy podiel náhodných ťažieb v rokoch 2004 - 2010 bol v rozmedzí 51 – 64 % z celkovej ťažby, je zrejmé, že nárast celkového objemu vyťaženého dreva bol spôsobený pôsobením škodlivých činiteľov v lesoch. Obhospodarovatelia lesov sú, v zmysle zákona č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov povinní, prednostne odstraňovať z lesných porastov choré a poškodené stromy, ktoré môžu byť zdrojom zvýšenej početnosti biotických škodlivých činiteľov, a to aj na území národných parkov, okrem území s piatym stupňom ochrany. V prípade, ak by si obhospodarovatelia neplnili túto svoju povinnosť, jednalo by sa o porušenie zákona o lesoch. Práve neplnenie si povinností, ktoré vyplývajú zo zákona o lesoch na zabránenie šírenia a premnoženia škodcov z území s piatym stupňom ochrany, v ktorých nebola povolená výnimka orgánom štátnej správy ochrany prírody, bolo jednou z príčin kalamitného výskytu a rozšírenia biotických škodlivých činiteľov v lesoch.

K problematike zhodnotenia vyťaženého dreva našim drevospracujúcim priemyslom a miere vývozu dreva a polotovarov z neho s minimálnou pridanou hodnotou uvádzam, že podľa údajov štatistického úradu za rok 2011, odvetvie drevospracujúceho priemyslu dosahuje v priemere nižšiu produktivitu práce, čo spôsobuje menšiu konkurencieschopnosť spracovateľov dreva na domácom a najmä zahraničnom trhu. Nedostatočnú konkurencieschopnosť spôsobujú najmä:

- nedostatok vlastných finančných zdrojov, najmä malých a stredných spracovateľov, núti k používaniu zastaraných technológií s nízkou mierou finalizácie a často aj kvality produkcie,
- roztrieštenosť a ekonomická nestabilita veľkej časti podnikov drevospracujúceho priemyslu komplikuje prípravu a realizáciu inovácií, umožňujúcich rast konkurencieschopnosti,
- vzhľadom na uvedené príčiny, má väčšina domácich spracovateľov dreva sťažený priamy prístup na zahraničné trhy a svoju produkciu realizujú ako subdodávky zahraničným spracovateľom alebo obchodným spoločnostiam; priamy prístup na zahraničné trhy majú najmä nadnárodné spoločnosti, pôsobiace na Slovensku, ako MONDI, Kronospan, SWEDWOOD, Rettenmeyer,
- absencia dlhodobej stratégie rozvoja drevospracujúceho priemyslu, ktorá by umožňovala efektívnejšie riešenie problémov spôsobených východiskovou situáciou a následnou transformáciou štruktúry tohto odvetvia po roku 1990, zahrňujúcej tiež spoluprácu s producentmi dreva.

Vplyv uvedených, a tiež ďalších faktorov, zvyšuje citlivosť spracovateľov, najmä ihličnatého dreva, na cyklické zmeny cien vstupnej suroviny, vyúsťujúcej do problémov v dodávateľsko-odberateľských vzťahoch. Aj z tohto dôvodu je časť produkcie ihličnatej guľatiny vyvážaná do zahraničia, s cieľom vyššieho speňaženia. Na druhej strane, tuzemskí spracovatelia z rovnakých príčin nie sú schopní spracovávať listnatú guľatinu, ktorej je na Slovensku prebytok, čo je dôvodom jej vývozu do zahraničia.

Nízka konkurencieschopnosť drevospracujúceho priemyslu ohrozuje hospodársky rozvoj, najmä vidieckych oblastí a zamestnanosť. Zhoršuje sa zahraničná obchodná bilancia, z dôvodu nutnosti dovozov finálnych produktov z dreva. Na producentov dreva pôsobí negatívny vplyv zhoršenej platobnej schopnosti, časti domácich spracovateľov. Prevažuje

nepriamy export dreva, prostredníctvom priekupníkov, čo zhoršuje jeho speňaženie, najmä v prípade neštátnych vlastníkov lesov.

Drevospracujúci priemysel na Slovensku disponuje spracovateľskými kapacitami, ktoré postačujú na spracovanie celého objemu ihličnatého dreva ťaženého na Slovensku. Ich štruktúra, veľkosť a rozmiestnenie, sú ovplyvnené vývojom pred rokom 1990 a budovaním nových podnikov v posledných dvoch desaťročiach. Miera využitia týchto kapacít v súčasnosti dosahuje približne iba 40 %. Pochopiteľne však táto problematika, s ohľadom na svoj rozsah a dôležitosť, by vyžadovala samostatný podrobný rozbor.

K tvrdeniu uvedenému v bode 2 úvodnej časti Vašej interpelácie, uvádzam reakciu pri otázke č. 1 a 3.

K honoráru speváka Ivana Táslera si dovoľím uviesť, že Deň stromu je najvýznamnejšou akciou podniku LESY Slovenskej republiky, š. p., usporadúvanou pre nelesnícku verejnosť. Toto podujatie je bezplatné a jeho návštevnosť dosahuje 15 – 20 tisíc návštevníkov. Pri výbere účinkujúcich sa prípravná skupina riadi pravidlom neopakovať hlavných interpretov. Tohtoročným hlavným účinkujúcim bola skupina IMT Smile. Honorár pre túto skupinu, nie honorár speváka p. Táslera, v celkovej výške 7000 EUR, je porovnateľný s honorármi interpretov z predchádzajúcich rokov. Honorár bratov Nedvědovcov v roku 2010 bol 8000 EUR, honorár skupiny Desmond v roku 2011 bol 6000 EUR.

Otázka č. 3: Keďže je nevyhnutnosť znížiť rozpočtový deficit a rastúci dlh komplexnej povahy nás nútia hospodáriť efektívnejšie, aké kroky plánujete v tomto smere vo Vašom rezorte vykonať?

V dôsledku zavedenia obmedzení čerpania pôvodne rozpočtovaných prostriedkov na kapitolu rezortu, sme boli nútení úmerne znížiť kapitálové a bežné výdavky, tak samotného ministerstva, ako aj rozpočtových organizácií v rezorte. Ďalej pokračujeme v projekte kontroly nákladov podľa nákladových stredísk. Sme nútení prehodnocovať čerpanie finančných prostriedkov na štátnu pomoc a vytvárame tlak na vyššie čerpanie finančných prostriedkov z EÚ.

Okrem toho prichádzajú do úvahy aj ďalšie opatrenia, ako:

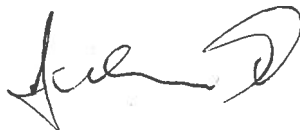
- zbaviť sa prebytočného majetku, ktorý enormne zaťažuje výdavky. V súčasnosti rezort spracováva analýzu majetku na základe podkladov od organizácií, výstupom ktorého bude koncentrácia úradov do budov, ktoré sú funkčné,
- obmedziť verejné obstarávanie na obstarávanie len tých výdavkov, ktoré súvisia s prevádzkou, resp. sú obligatórne výdavky vo vzťahu k zabezpečeniu výkonu štátnych funkcií,
- pokračovať v programe ESO - efektívna, spoľahlivá a otvorená štátna správa,
- uvažovať s transformáciou niektorých organizácií v pôsobnosti rezortu, ako rozpočtových a príspevkových organizácií a štátnych podnikov,
- zvýšiť kontrolu a zodpovednosť pri čerpaní zdrojov štátneho rozpočtu a EÚ, aby sa štátny rozpočet nezaťažil úhradou nezrovnalostí, súdnych sporov a pod.,
- spolupracou mnou riadeného ministerstva s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, podporovať zrovnoprávnenie rezortnej vedecko-výskumnej

základne s vysokými školami a SAV v možnostiach transformácie a v prístupe k financovaniu.

Otázka č. 4: Z akých zdrojov plánujete splatiť do 31.12.2013 pôžičku z Environmentálneho fondu v prípade, ak ekonomická situácia vo Vašom rezorte nebude v budúcom roku lepšia, ako je v roku 2012?

Finančné prostriedky, ktoré si ministerstvo požičalo z Environmentálneho fondu, budú použité na pomoc poľnohospodárom, vo forme zvýhodnených pôžičiek. Tieto zvýhodnené pôžičky budú zo strany poľnohospodárov zabezpečené do výšky 100%, pokiaľ sa bude jednať o zabezpečenie formou budúcoročných priamych platieb z EÚ alebo do výšky 120%, pokiaľ sa bude jednať o zabezpečenie nehnuteľným majetkom. Vzhľadom na to nepredpokladám, že dôjde k problémom so splatením pôžičky Environmentálnemu fondu zo strany ministerstva.

S úctou

Vážený pán
Mikuláš Huba
poslanec NR SR
Bratislava

Na vedomie:
Pavol Paška
predseda NR SR
Bratislava